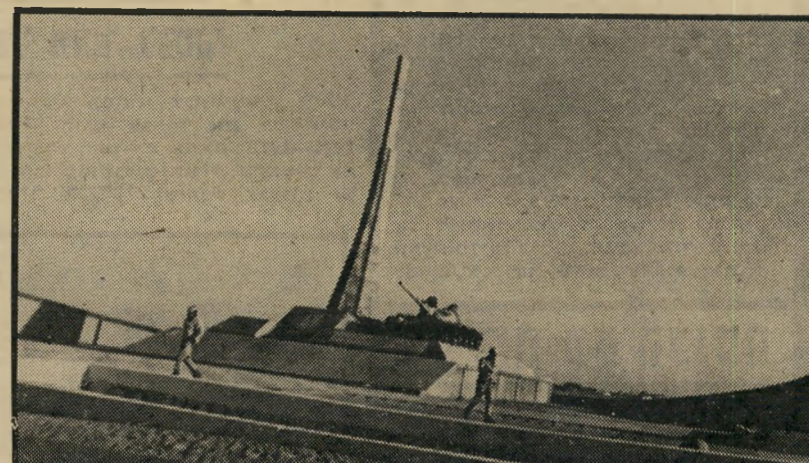

כמעבורת מיוחדת, אך גם שעותיה של זו אינן ברורות. משום כך כדאי לנסוע לקנטרה, לעבור את התעלה בסירה, ולקחת בצד השני מונית-שירות נוספת. מחיר המקום במונית-שירות לקנטרה הוא לירה מצרית אחת וחצי. בדיוק, לא פחות ולא יותר. אל תשלם יותר עבור המיווודה, גם אם מישו דורש זאת! המחיר האפסי (180 לירות ישראליות, עבור נסיעה של 150 קילומטרים, האורכת כשעתיים וחצי (נובע מן המחיר הנמוך של הבנוין במצרים, ארץ המספקת עתה את צרכיה בדלק. המחיר המצרי לבנוין הא כרבע המחיר הישראלי. במונית יש מקום לשיבעה נוסעים, מיל-כד הנהג, בדוחיקמה. כלומר: אילו לקחת את כל המונות לבדך, היית משלם 11.5 לירות מצריות. אך לא כדאי לך — הנסיעה בחברה המעורבת מעניינת. מילבד הנהג מאל-עריש, המעלה בנוסטליגיה מסוימת את ימי התעסוקה המלאה בעירו בימי הכיבוש, תמצא את עצמך במונית עם תלמידים מעזה, הנוסעים ללמוד בקאהיר, בדואים מסיני, ביטניקים שעברו את ה' גבול, יהיה לך עם מי ועל מה לדבר. הדרך מעניינת. טיב הכביש — משתנה. החלק שהוחזר למצרים לאחרונה הוא בר מצב מצויין אוטוסטראה ממש. משם והלאה — קטעים רעים יותר. הקטע האחר רון לפני התעלה — במצב רעוע מאוד. בקטעים מסוימים מכוסה הכביש חלקית בחולות. בכמה קטעים, בקירבת התעלה, הוא טובל מן הביצות הסמוכות. בקטעים מסוימים יש עבודות של ניקוי ושיפוץ, ורב האבק. בכל הדרך, אין זכר לכך שפעם היו כאן ישראלים. כל הכתובות והשלטים הם ישראליים נעלמו כלא היו, מילבד מקום אחד, שבו רשום עדיין על הכביש "עצור". עוברים את הכפרים הבדואיים הזכורים לחיילים שהיו בסיני, באלוזה, רומני. מה זה מיוחד: צריפי נח"ל-סיני, נטושים. ליד התעלה עדיין מונח טאנק ישראלי שרוף.

וודה אינה קלה, כדאי לך להצטייד במית קן-גלגלים. אתה ממלא טופס. מתחילים את דרכונך, ועולה על אוטובוס הלוקח אותך אל התחנה המצרית הקרובה. שם מתחיל עולם אחר — גם מבחינת הביורוקרטיה. אתה נמצא במישרד מצרי, ובו ברגע אתה מרגיש שהכל שונה — היחס, הזמן, הנהגה. היחס הוא מצויין. אם זהו המגע הראשון שלך עם אנשים מצריים (מילבד השגריר רות בת-לאביב, שבה קיבלת את אשרת-הכניסה) — מצפה לך הפתעה נעימה. המצרים הם נינוחים, אדיבים מאד. השוטר רים (הם שייכים למישרת-התירות המיר-חדת, הקיימת במצרים) הם צעירים, נהר-מדים, אדיבים, במיוחד כלפי הנשים. בעודך ממלא את הטפסים וממתין להחמת הדרך כון אתה יכול לשבת, להתבדח, אך היהור — חוש-ההומור הישראלי המהוסס אינו מתאים למארחים. (בשיחה אוסיינית, החמיא השוטר הצעיר לצעירה אוסטרלית ואמר לה שהיא דומה לחברתה. הצעירה קראה בעליות: "אני דומה לך? אתה משוגע!" הצעיר נעלב עד למעמקי נפשו, פניו התעוותו, והוא הפך פורמאלי מאוד.) בחדר סמוך שוכנת מישרת-הביטחון, המהדרה המצרית של השב"כ. גם היא אדיבה, ידידותית — וסקרנית. אחרי כחצי שעה או יותר, חוזרים הדרך-כונים, והכל בסדר. אתה לוקח את המיז-למס המצרי. שם אתה חש בטיב הנורמליזציה. מת-ייחסים לתייר מישראל כמו לכל תייר אחר, העובר את המסע המצרי. פותחים את המיווודה, מפששים. בודקים את הספ-רים והעיתונים שהבאת איתך, כדי להיווכח שאין הם אסורים מבחינה פוליטית או מוסרית. עיתון המכיל בחורות עירומות, או נערות הלבושות בצורה חושפנית, עלול להיות מוחרס. רוצים לרשום את כמות הכסף שיש עימך (כדי למנוע עיסקות שוקשחור). מצלמות, רשמיקול, וכל דבר

בדרך: האנדרטה לזכר חציית התעלה

העשוי מהב. רשימה זו מוחתמת, ועשויה להיבדק כשאתה חוזר. חוץ מזה רוצים שתחליף כסף — לפחות 50 דולרים לנפש. אין מקבלים לירות יש-ראליות. נותנים לך קבלה על ההחלפה. הדבר נועד אף הוא למנוע החלפת כספים בשוק שחור, שם השער גבוה יותר. שמור על הקבלה. בצאתך ממצרים, אם ברצונך להחליף בחזרה כסף מצרי לדולרים, ייעו שה חשבון לפי הימים ששהית שם, יקבע כמה כסף היית צריך להוציא, ואת העודף יחילו בחזרה. משם מוביל בעל תלת-אופניים את ה' מיווודה שלך עד לשער-היציאה של התח-נה, במרחק של כמה עשרות מטרים. אתה נמצא במצרים.

אל התעלה

בשער היציאה ממחנות מונות-שירות, בדרך כלל הנהגים הם מאל-עריש, ומיכררים עברית. אתה יכול לקחת מקום לקאהיר — אך לא כדאי לך לעשות זאת. קח רק מקום עד קנטרה. כי המכונות יכולה לעבור את תעלת-סואץ רק כאשר פועל הגשר הנייד — וזה קורה רק בבוקר ובערב, וגם אז לא בשעות ברורות וקבועות מי-ראש. הדבר תלוי בתנועת שיירות-האר-ניות בתעלה. ניתן למכונות גם לעבור

היעד: קאהיר, הכניסה לחאן אל-חלי'לי

סומך על כך שתגמול לו בסוף הנסיעה). בדרך כלל יפעיל את הרשם-קול שלו ויש-מיע מוסיקה ערבית, בעוצמת-קול מירבית. כדאי לך להתרגל לכך כבר עתה. אם אתה אוהב מוסיקה ערבית — והיא יפה, כשה' אוזן שלך מורגלת או מתרגלת — תהנה מזה. אם לא, אתה עלול קצת לסבול. הדרך עוברת תחילה בשטח הירוק של ארץ-גושן, פה ושם תראה מוצב צבאי מצרי. מן הסוג הזכור ממלחמת יום-הכיפור-רים. אם יש לך מזל, תראה שיירת-אונות עוברת בתעלה (!) וזהי חווייה מוורה, כי מרחוק זה נראה כאילו האונות עומדות על החול. המשך הדרך הוא במידבר, כימעט מאה קילומטרים של חול, שים לב, בצד שמאל, לאנדרטה הגדולה לכבוד הניצחון במיל-המת-אוקטובר. משני עברי הכביש — מחד-נות צבאיים. מימין: "עיר ה-10" באוקי-טובר" — עיר שלמה חדשה המוקמת על-ידי הנשיא. לבסוף אתה מתקרב לקאהיר, מצד צפון-מזרח. אתה עובר בקירבת נמל-התעופה ונכנס להליופוליס ("מצד אל-ג'דיה", בי-ערבית), אתה משכונות-הפאר של קאהיר, העשויה להדהים אותך אם יצאת לקאהיר בהרגשה שאתה נוסע לעיר ערבית קטנה ועניה, מעין טולכרם-ירבית. הדרך מפאתי קאהיר ועד לתחנה הסופית — כיכר רעמסס, בלב קאהיר — עשויה להימשך אף היא כחצי שעה, ואתה מקבל את הרשום הראשון של קאהיר העצומה, על רחובותיה המפוארים ושכונות-העוני שלה, המוני-האדם והאבק, הארמונות והר-רחובות הצדדיים הבלתי-מרוצפים, בנייני-המישרדים המודרניים, המתנשאים לגובה (המשך בעמוד 53)

ישראליות). הוא הדין לגבי המטבעות של 5 מילימים ו-5 גרשים. הערכים רשומים על המטבעות רק בערבית. בשטרות הם רשומים גם באנגלית. (השטרות הרגילים ביותר: 20 לירות, 10 לירות, 5 לירות, לירה אחת, 50 גרוש, 25 גרוש, 10 גרוש, 5 גרוש.)

במידבר לקאהיר

אם אינך רוצה לקחת בצד השני נעריסבל או אינך מוצא כזה (25 גרוש לכל היותר לכל המיווודות שלך, אפילו אם יבקשו פי עשרה!) סחוב את המיווודה בעצמך. עליך לעבור פסים של רכבת — מרחק של כמה מטרים — ומגיע אל רחובות עיר. מחיר הנסיעה במונית-שירות מקנטרה לקאהיר הוא שוב לירה וחצי לנפש. אל תתפתה בשום פנים לשלם יותר. אל תתפתה לקחת מונות שלמה לעצמך, אלא אם כן אתה רוצה בכך (11.5 לירות מצ-ריות, בשום פנים לא יותר!) גם כאן מעניין יותר לנסוע בחברה המגוונת של נוסעים — התלמידים מעזה, שישמחו לך בר עברית במצריים, בדואים מסיני, תור-שבי קנטרה וארץ גושן. לעיתים יש מונות ליד הפסים, בקירבת התעלה. אם אין כאלה, או אם הנהגים שם דורשים יותר מלירה וחצי לנפש, המשך בדרך, עוד כמה מטרים, אל מרכז העיר. שם יש מוניות-שירות בשפע, במחיר המקובל. עליך רק לחכות עד שהמונית תתמלא. הנסיעה לקאהיר אורכת כשעתיים (כ-140 קילומטרים), אלא אם כן עוצר הנהג כדי להציע לך משקה, על חשבונך (הוא